

Μέριλιν Μονρόε, η εύθραυστη γυναίκα

Το πραγματικό όνομα της ηθοποιού Μέριλιν Μονρόε ήταν Νόρμα Τζιν Μπέικερ. Γεννήθηκε την 1^η Ιουνίου 1926, σπούδασε στο Actor's Studio του Λι Στράσμπεργκ κι έμεινε στην ιστορία ως ένα από τα πιο άφθαρτα σεξουαλικά σύμβολα του Χόλιγουντ. Πρωταγωνίστησε σε ταινίες όπως οι «Στάση Λεωφορείου», «Μερικοί το προτιμούν καυτό», «Οι άνδρες προτιμούν τις ξανθιές» κλπ. Παντρεύτηκε πρώτα με τον παίκτη του μπέιζμπολ Τζόε Ντι Μάτζιο κι αργότερα με τον θεατρικό συγγραφέα Άρθουρ Μίλερ, με τον οποίο χώρισε το 1961. Υπήρξε ερωμένη του Τζον Κένετι και του αδελφού του Μπομπ. Ευαίσθητη και τρωτή, έγινε θύμα της κατάθλιψης και πέθανε στις 5 Αυγούστου 1962 από υπερβολική δόση βαρβιτουρικών. Κατά την επίσημη εκδοχή αυτοκτόνησε, αλλά πολλοί ερευνητές πιστεύουν ότι κάποιος που είχε συμφέρον να σωπάσει, την οδήγησαν στο θάνατο.

Σπανίως παραχωρούσε συνεντεύξεις. Αυτήν, που ήταν η τελευταία της, την έδωσε στον Γάλλο δημοσιογράφο Ζορζ Μπελμόν και αποδεικνύει ότι πίσω από την εικόνα της «χαζής σέξι ξανθιάς» που έδινε στην οθόνη υπήρχε ένας άνθρωπος ευφυής και σκεπτόμενος: Η πραγματική Μέριλιν που τόσο γοήτευσε τον Τρούμαν Καπότε, ο οποίος, πολλά χρόνια μετά το θάνατό της, δημοσίευσε όλες τις συζητήσεις που είχε μαζί της. Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 1960 στο περιοδικό «Μαρί Κλαιρ».

- Ποιες είναι οι πρώτες αναμνήσεις σας από τα παιδικά σας χρόνια;

«Θυμάμαι τον αγώνα επιβίωσης. Ήμουν ακόμη πολύ μικρή, ξαπλωμένη στην κούνια μου, και ήδη αγωνιζόμουν να επιζήσω... Ήμουν νόθο. Ο πρώτος σύζυγος της μητέρας μου λεγόταν Μπέικερ κι ο δεύτερος Μόρτενσον, αλλά ήταν χωρισμένη κι από τους δύο, όταν γεννήθηκα. Όταν ήμουν μικρή, πάντα μου έλεγαν ότι ο πατέρας μου είχε πεθάνει σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα στη Νέα Υόρκη προτού γεννηθώ. Θα προτιμούσα να μη μιλήσω γι' αυτά: είναι μια πικρή ιστορία και δεν αφορά κανέναν άλλο εκτός από εμένα».

- Πώς βρεθήκατε να κάνετε το μοντέλο;

«Στη διάρκεια του πολέμου δούλευα σ' ένα εργοστάσιο. Δουλειά βαρετή και ζωή φρικτή. Μια μέρα, η Αεροπορία αποφάσισε να τραβήξει φωτογραφίες του εργοστασίου. Με τράβηξαν κι εμένα. Ένας από τους φωτογράφους, ο Ντέιβιντ Κόννοβερ, μου είπε: «Θα έπρεπε να δουλεύεις μοντέλο. Θα κέρδιζες εύκολα πέντε δολάρια την ώρα». Εγώ έπαιρνα 20 δολάρια τη βδομάδα για 10 ώρες δουλειά την ημέρα. Τι καλύτερος λόγος να δοκιμάσω την τύχη μου σαν μοντέλο; Άλλωστε αυτό που πραγματικά ονειρευόμουν ήταν να γίνω ηθοποιός κι όταν είχα χρήματα, παρακολουθούσα μαθήματα ερμηνείας, αλλά αραιά και πού, γιατί ήταν πολύ ακριβά: 10 δολ. την ώρα».

- Έχουν ακουστεί πολλά για εκείνες τις φωτογραφίες στο ημερολόγιο..

«Όταν δημοσιεύτηκαν είχα ήδη κάνει τη "Ζούγκλα της ασφάλτου" και η Fox είχε ανανεώσει το συμβόλαιό μου για άλλα επτά χρόνια. Θυμάμαι πως οι τύποι του τμήματος διαφήμισης με φώναξαν στο στούντιο για να με ρωτήσουν, αν είχα ποζάρει για κάποιο ημερολόγιο. Τους απάντησα: «Ναι, τι πρόβλημα υπάρχει;». Ήταν πολύ εκνευρισμένοι και μου είπαν: «Μην το παραδεχτείς. Αρνήσου το». Τους εξήγησα ότι, και το έκανα και ενέκρινα την κυκλοφορία του ημερολογίου και θα έλεγα την αλήθεια. Έγιναν έξαλλοι, αλλά δεν υποχώρησα. Όποιος με γνωρίζει, ξέρει ότι δεν είμαι ικανή να πω ψέματα. Μερικές φορές σωπαίνω και δεν δίνω πολλές εξηγήσεις για να προστατέψω τον εαυτό μου ή άλλους. Αλλά δεν μπορώ να ψεύδομαι. Οι άνθρωποι είναι παράξενοι. Σε ρωτούν κάτι κι αν απαντήσεις ειλικρινά, σκανδαλίζονται. Κάποτε με ρώτησαν με τι κοιμάμαι: πιτζάμα, νυχτικό... Εγώ απάντησα "με Σανέλ Νο 5". Ήταν αλήθεια, απλώς δεν ήθελα να πω ότι κοιμάμαι γυμνή».

- Άλλαξε η ζωή σας όταν γινήκατε γνωστή;

«Ήταν όλα δύσκολα. Δεν πήγαινε σε πρεμιέρες ούτε σε δεξιώσεις. Δεν είχα τελειώσει τις σπουδές μου κι έτσι πήγαινα στα νυχτερινά μαθήματα του UCLA γιατί τα πρωινά ερμήνευα μικρούς ρόλους σε ταινίες. Παρακολούθησα μαθήματα αμερικανικής ιστορίας και λογοτεχνίας. Δυσκολευόμουν να φτάσω στην ώρα μου στα μαθήματα γιατί δούλευα στο στούντιο μέχρι τις 6.30. Σηκωνόμουν πολύ πρωί και όταν έφτανα στο μάθημα ήμουν τόσο κουρασμένη που συχνά με έπαιρνε ο ύπνος στην τάξη. Η καθηγήτριά μου δεν με ήξερε και της φαινόταν παράξενο που αγόρια από άλλα τμήματα παρακολουθούσαν συχνά από το

παράθυρο και μουρμούραγαν μεταξύ τους. Κάποτε τους ρώτησε γιατί το κάνουν και της είπαν πως είμαι ηθοποιός του κινηματογράφου. Κι εκείνη έκπληκτη απάντησε: "Τι λέτε, νόμιζα πως ήταν μια νεαρή που μόλις βγήκε από μοναστήρι".

- Είναι αλήθεια πως μονίμως καθυστερείτε;

«Ο κόσμος θυμάται μόνο τις φορές που δεν ήμουν συνεπής. Άλλωστε δεν είμαι ικανή να πάω κάπου τόσο γρήγορα όσο οι άλλοι. Μπαίνουν στα αυτοκίνητά τους, σπρώχνουν ο ένας τον άλλο, ποτέ δε σταματούν. Πιστεύω ότι τα ανθρώπινα πλάσματα δεν πρέπει να συμπεριφέρονται σαν μηχανές: είναι ένας ηλίθιος τρόπος να χάνεις το χρόνο σου. Αποδίδει καλύτερα να κάνεις τα πράγματα συνετά, ήρεμα, απολαμβάνοντάς τα. Σήμερα ζούμε πολύ γρήγορα. Γι' αυτό κι οι άνθρωποι νιώθουν νευρικοί και ανικανοποίητοι από τη ζωή κι από τον εαυτό τους. Πώς να κάνεις κάτι τέλειο κάτω από αυτές τις συνθήκες;».

- Κάποτε είπατε πως φοβάστε την τρέλα...

«Με απασχολεί. Υπάρχει ένα βιβλίο του Ράινερ Μαρία Ρίλκε που με βοήθησε πολύ: "Γράμματα σ' έναν νέο ποιητή". Υπήρξαν φορές που, αν δεν είχα διαβάσει αυτό το βιβλίο, θα είχα πιστέψει ότι τρελάθηκα. Γιατί όταν ένας καλλιτέχνης... Με συγχωρείτε, αλλά αλήθεια πιστεύω ότι αρχίζω και μεταμορφώνομαι σε καλλιτέχνη, έστω και αν κάποιος γελάσουν. Όταν λοιπόν ένας καλλιτέχνης επιχειρεί να είναι ειλικρινής, έχει συχνά την αίσθηση ότι βρίσκεται στο χείλος της τρέλας».

- Συνεχίζετε να πηγαίνετε στο Actor's Studio;

«Ναι, όποτε βρίσκομαι στη Νέα Υόρκη. Κι όσο για το Λι Στράσμπεργκ, καθηγητή μου στο Actor's Studio, άλλαξε τη ζωή μου περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο. Είμαι εξαιρετικά απαιτητική, ζητώ πολλά από τον εαυτό μου. Θέλω ό,τι κάνω να το κάνω με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Όταν δούλευα στο εργοστάσιο, πήγαινα συχνά στον κινηματογράφο και θυμάμαι την απογοήτευσή μου όταν η ταινία ήταν κακή. Δούλευα σα μουλάρι όλη τη βδομάδα για να εξοικονομήσω τα λεφτά για το εισιτήριο κι αν οι ηθοποιοί δεν έπαιζαν καλά έφευγα οργισμένη. Πάντα έχω την αίσθηση ότι παίζω για ανθρώπους που βγάζουν δύσκολα τα προς το ζην, που δίνουν τα χρήματά τους ελπίζοντας πως θα διασκεδάσουν».

- Τι είναι πιο σημαντικό στη ζωή σας;

«Η αγάπη και η δουλειά είναι τα σημαντικότερα πράγματα στη ζωή. Όλα τα άλλα είναι ασήμαντα. Όπως όταν δουλεύω θέλω να κάνω τα πράγματα όσο καλύτερα γίνεται, έτσι και στην αγάπη: πρέπει να είναι όσο πιο τέλεια γίνεται. Για μένα τα αισθήματα είναι τόσο σημαντικά όσο κι η δουλειά μου. Ίσως γι' αυτό είμαι τόσο απαιτητική και τόσο εσωστρεφής. Μ' αρέσει ο κόσμος αλλά έχω μόνο λίγους φίλους. Κι όταν ερωτεύομαι, αποκλείω όλα τα άλλα».

- Βρήκατε την τέλεια αγάπη;

«Ο Τζόε Ντι Μάτζιο, με τον οποίο παντρεύτηκα το 1954, ήταν ένας άνθρωπος πολύ ευαίσθητος. Ήταν γιος μεταναστών, κι η οικογένειά του τα έφερνε δύσκολα βόλτα όταν εκείνος ήταν νέος. Κι έτσι καταλάβαινε πολλά δικά μου προβλήματα και εγώ αντιστοιχα δικά του. Αλλά αυτό δεν αρκεί. Ο γάμος μας δεν υπήρξε ιδιαίτερα ευτυχισμένος και κράτησε μόλις 9 μήνες».

- Πώς γνωριστήκατε με τον Άρθουρ Μίλερ;

«Τον γνώρισα στα γυρίσματα του "As young as you feel". Με πλησίασε ο Ηλία Καζάν και μου σύστησε τον Άρθουρ. Ήταν το 1951. Τα επόμενα τέσσερα χρόνια δεν τον ξαναείδα. Αλληλογραφούσαμε κι εκείνος μου είχε στείλει έναν κατάλογο βιβλίων για να διαβάσω. Συχνά σκεφτόμουνα πως ίσως να έβλεπε τις ταινίες μου και προσπαθούσα να τις κάνω όσο καλύτερα μπορούσα... Τον ερωτεύτηκα από την πρώτη στιγμή που τον είδα. Ποτέ δεν θα ξεχάσω την ημέρα που είπε πως θα έπρεπε να δουλέψω στο θέατρο. Οι άλλοι γέλασαν, αλλά εκείνος επέμενε, αποκαλύπτοντάς μου πως ήταν ένας άνδρας ευαίσθητος όσο κι εγώ».

- Είστε τώρα ευτυχισμένη;

«Απ' όταν παντρευτήκαμε, ζούμε ήσυχα και ευτυχισμένα στη Νέα Υόρκη (όταν δεν βρίσκομαι στο Χόλιγουντ για δουλειά) και τα Σαββατοκύριακα τα περνάμε στο εξοχικό μας στο Κονέκτικατ. Ο Άρθουρ σηκώνεται νωρίς το πρωί για να δουλέψει κι όταν δεν είναι ο μάγειρας του φτιάχνω εγώ πρωινό. Ο άνδρας δεν πρέπει να φτιάχνει μόνος του το φαγητό του: είμαι παλαιών αρχών σ' αυτό το θέμα. Μ' αρέσει να περνώ χαλαρά, διαβάζοντας τους Νιού Γιork Τάιμς και ακούγοντας μουσική. Μ' αρέσει να ψήνω ψωμί και να φτιάχνω ταλιατέλες και περίεργες σάλτσες σκορδάτες. Και φροντίζω πάντα να είμαι ελεύθερη για να δειπνήσω μαζί με τον σύζυγό μου. Οι μέρες μου είναι πολυφορτωμένες, αλλά οι νύχτες μου είναι ελεύθερες για το σύζυγό μου».

- Αν σας ρωτούσα σε ποια φάση της ζωής σας βρίσκεστε, τι θα απαντούσατε;

«Θα έλεγα πως μερικές φορές νιώθω ευτυχισμένη κι άλλες όχι. Είμαι μόνο 34 ετών και έχω πολλή ζωή ακόμη μπροστά μου: ελπίζω να έχω στη διάθεση μου αρκετό χρόνο για να γίνω καλύτερη και πιο ευτυχισμένη, στη ζωή και στη δουλειά μου. Είναι η μοναδική μου φιλοδοξία. Κι έχω την αίσθηση ότι η ζωή εξακολουθεί να έχει πολλά να μου προσφέρει».

(Εθνος, 16.12.1997)